

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priştine, 1 Kasım 2011
Nr.ref: RK 148/11

KABUL EDİLMEZLİK KARARI

Dava no: KI 52/11

Başvurucu

X

**Kosova Yüksek Mahkemesi kararının Anayasaya uygunluğunun
değerlendirilmesi**

KOSOVA CUMHURİYETİ ANAYASA MAHKEMESİ

Aşağıdaki yapıdadır:

Enver Hasani, Başkan
Kadri Kryeziu, Başkanvekili
Robert Carolan, Yargıç
Altay Suroy, Yargıç
Almiro Rodrigues, Yargıç
Snezhana Botusharova, Yargıç
Ivan Čukalović, Yargıç
Gjyljeta Mushkolaj, Yargıç
Iliriana Islami, Yargıç

Başvurucu

1. Başvurucu, kimliğinin saklı tutulmasını talep eden Kosova vatandaşıdır.

İtiraz edilen karar

2. İtiraz edilen karar, Çalışma ve Sosyal Refah Bakanlığı (bundan sonra ÇSRB şeklinde anılacaktır) Sosyal Refah Departmanı (bundan sonra SRD şeklinde anılacaktır) kararına karşı itirazı reddeden Kosova Yüksek Mahkemesinin bir kararıdır.

Dava konusu

3. Başvurucu, Kosova Yüksek Mahkemesinin kararıyla Kosova Cumhuriyeti Anayasası ile öngörülen sosyal koruma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmektedir.

Yasal Dayanak

4. Anayasanın 113.7 ile 21.4 maddesi, 03/L-121 sayılı Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasanın (bundan sonra “Yasa” şeklinde anılacaktır) 22.7 ve 22.8 maddeleri ile Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü’nün (bundan sonra “İçtüzük” şeklinde anılacaktır) 56 (2). kuralı.

Davanın Mahkemeye Geliş Biçimi

5. Başvurucu 15 Nisan 2011 tarihinde Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesine başvurusunu yapmıştır.
6. Anayasa Mahkemesi, Kosova Yüksek Mahkemesinin kararına karşı işlemin başlatıldığını 10 Mayıs 2011 tarihinde Yüksek Mahkemeye bildirmiştir.
7. Raportör yargıç Ivan Çukalović’in raporunu inceledikten sonra Yargıç Robert Carolan başkanlığında yargıçlar Almiro Rodrigues ve Dr. Iliriana Islami’den oluşan ön inceleme heyeti 23 Eylül 2011 tarihinde tam kadroda toplanan Mahkeme heyetine başvurunun kabul edilmezliğine ilişkin öneri sunmuştur.

Başvurucunun kimliğinin saklı tutulması

8. Mahkeme, başvurunun kimliğinin saklı tutulması yönündeki talebini değerlendirmiş ve kimliğinin saklı tutulmasına karar vermiştir. Mahkeme, kimliğin saklı tutulmasıyla ilgili talebi yerinde bulup netice itibarıyla bu talebi onaylamıştır. Bu sebepten dolayı kararda başvurunun kimliğinin açığa çıkmasına yardımcı olacak bazı kısımlar kaldırılmıştır.

Olguların Özeti

9. Başvurucu, tedavi edilemeyen bir hastalıktan muzdarip olduğunu ve aynı hastalığın kalıtsal olarak çocuğuna da geçtiğini ileri sürmektedir. Başvurucunun ilaç alacak parası olmadığından, Z yerleşim yerindeki Sosyal İşler Merkezi Özel Gereksinimli Çocuk ve Aileleri Destekleme Dairesine mali yardım almak üzere başvuruda bulunmuştur.
10. Z yerleşim yerindeki Sosyal İşler Merkezi özel gereksinimli olan Y çocuğun daimi olarak sosyal yardım hakkına sahip olma talebini birinci derece Sağlık Komisyonu görüşüne dayanarak reddetmiştir.
11. Başvurucu bu karara karşı ikinci derece organı olan ÇSRB SRD İtiraz Kuruluna itirazda bulunmuştur.

12. İkinci derece organı olan Priştine'deki İtiraz Kurulu itirazı görüştüktan sonra itirazı reddetmeye ve Z yerleşim yerindeki Sosyal işler Merkezinin kararını onaylamaya karar vermiştir. Bu karar, kalıcı (bedensel/zihinsel) engelin bulunmadığı belirtilen ikinci derece Sağlık Komisyonunun görüşüne dayanarak alınmıştır.
13. Başvurucu, Priştine'deki İtiraz Kurulunun kararına karşı Kosova Yüksek Mahkemesi nezdinde itiraz dilekçesi sunmuştur.
14. Kosova Yüksek Mahkemesi, birinci ve ikinci derece sağlık komisyonlarının görüşüne dayanarak Y çocuğun kalıcı bir engeli olmadığı görülmekte olup mali yardım hakkının tanınmasının mümkün olmayacağı için itirazı mesnetsiz bularak reddetmiştir.

Başvurucunun iddiaları

15. Başvurucu, Kosova Yüksek Mahkemesinin kararıyla sosyal koruma hakkını ihlal edildiğini ileri sürmektedir. Başvurucu, Anayasanın sağlık ve sosyal güvenliği öngören 51. maddesi 2. fıkrasının ihlal edildiğini ileri sürmektedir.
16. Başvurucu devamında, Yüksek Mahkemenin Kalıcı Engelli Çocuk Ailelerine Mali Destek Yasasının 6, 10, 11 ve 13. maddelerini doğru uygulamadığı için Anayasanın mahkemeleri Anayasa ve yasalara uygun olarak yargılamaya mecbur kılan 102. maddesi 2. fıkrasını ihlal ettiğini ileri sürmektedir.
17. Başvurucu son olarak, Anayasanın uluslararası sözleşme ve belgelerin dolaysız uygulanmasını öngören 22. maddesinin ve dolayısıyla 1996 yılına ait Avrupa Sosyal Şartının 13. maddesinin ihlal edildiğini ileri sürmektedir.

İstemin kabul edilirliliğinin değerlendirilmesi

18. Başvurucu, Kosova Cumhuriyeti Anayasasının 51. maddesi 1. fıkrası (Sağlık Güvenliği ve Sosyal Güvenlik), 102. maddesi 3. fıkrasının (Yargı Sistemi Genel İlkeleri) ve 22. maddesinin (Uluslararası Anlaşma ve Belgelerin Dolaysız Uygulanması) başvuru isnat teşkil ettiğini ileri sürmektedir.
19. Anayasa Mahkemesi Hakkında asanın 49. maddesi şunu belirlemiştir:
“Başvurucu, isteminde hangi hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ve kamu otoritesinin itiraz ettiği somut hükmünün hangisi olduğunu açıkça belirtmekle yükümlüdür.”
20. Anayasaya göre, hukuk mahkemelerinde alınan kararların temyiz mahkemesi veya dördüncü derece mahkemesi olarak iş görmesi Anayasa Mahkemesinin görevi değildir. Usul hukuku ve maddi hukuk kurallarını yorumlayıp uygulamak hukuk mahkemelerinin görevidir (bkz. KI 13/09 numara ve 17 Haziran 2010 tarihli Sevdail Avdyli Davası Kabul Edilmezlik Kararı ve *mutatis mutandis* Garcia Ruiz – İspanya [GC] 30544/96 davası Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi [AİHM] 1999-I tarihli kararı 28. Maddesi).
21. Bununla ilgili olarak Anayasanın 113.7 maddesi ile Yasasının 48. maddesinde belirtildiği şekilde, Anayasanın 22, 51 ve 102. maddelerinin başvurusuna hangi şekilde isnat teşkil ettiğini göstermeyerek ilk görünüş ispatı (prima facie) türünden herhangi bir kanıt sunmamıştır (bkz. Vanek – Slovakya Cumhuriyeti davası AİHM 53363/99 sayı ve 31 Mayıs 2005 tarihli Kabul Edilmezlik Kararı).

22. Başvurucu, olguların yanlış tespitinden ve yasların mahkemelerce yanlış uygulanmasından dolayı, mahkeme kararlarıyla hangi şekilde ihlal edildiğini açıklamadan haklarının ihlal edildiğini ileri sürmektedir.
23. Bu davada başvurucuya, yanlış yorumlandığını düşünüp ihtilaflı olan bu konuda Çalışma ve Sosyal Refah Bakanlığı ile Yüksek Mahkeme tarafından kanunların yorumlanması konusunda birkaç defa imkan sağlanmıştır. Sürecin baştan başa incelenmesinden sonra Anayasa Mahkemesi, usulde herhangi bir haksızlık veya keyfiliğin olmadığını değerlendirmiştir (bkz. mutatis mutandis, Shub – Litvanya davası ile ilgili AIHM'nin 17064/06 sayı ve 30 Haziran 2009 tarihli kabul edilmezlik kararı).
24. Sonuç olarak bu başvuruda kabul edilirlilik koşulları yerine getirilmemiştir. Başvurucu, anayasal hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiği yönündeki iddiasını delil ve olgularla desteklemekte yetersiz kalmıştır.
25. Netice itibariyle istem, İçtüzüğün 36 (2b) kuralında belirtilen “2. Mahkeme, açıkça isnat edilmeyip aşağıdaki kanaatlere varması durumunda istemleri reddedecektir: b) Sunulan olguların herhangi bir şekilde Anayasa ihlali iddialarını gerekçelendirmediği zaman” hükmüne göre kabul edilmez niteliktedir.

BU SEBEPLERDEN DOLAYI

Anayasa Mahkemesi, Anayasanın 113.7 ve Yasanın 20. maddesine ve İçtüzüğün 56(2) ile 36 (2b) kuralına dayanarak 23 Eylül 2011 tarihinde yapılan duruşmada oybirliğiyle:

- I. İstem kabul edilmez olarak REDDİNE karar vermiştir.
- II. İşbu karar Yasanın 20.4 maddesine uygun şekilde taraflara bildirilip Resmi Gazetede yayımlanır.
- III. Karar derhal yürürlüğe girer.

Raportör Yargıç

Anayasa Mahkemesi Başkanı

Ivan Čukalović, imza

Prof. Dr. Enver Hasani, imza